

gjerne medgaar til et slikt Anlæg, end Staten kan bære, ikke alene efter de Konjunkturer, der ere til Stede for Diebliffet, men ogsaa selv om disse Konjunkturer skulde gaa endog betydelig ned. Dette er, tror jeg, den Norm, hvorefter man maa gaa frem, naar man søger en Veiledning i Spørgsmaalet, om man skal gaa videre med Jernbaneanlæg eller standse. Hvad den anden Bemærkning af det ærede Medlem for Ribeenhavn's 5te Valgkreds angaar, deler jeg naturligvis hans Anskuelse om det Dnsfelige i, at de lokale Interesser ikke alt for stærkt træde frem; men jeg skal paa den anden Side bemærke, at jeg tror, at det Dnsfe, han udtalte, hører til de fromme. Det vil vistnok aldrig blive anderledes, end at de lokale Interesser blive meget stærkt repræsenterede i Jernbaneudvalgene; og jeg tror derfor, at man langt heller maa modtage de Bidrag, der kunne komme fra Forfagterne af de lokale Interesser, og mere søge at lede og dæmme for altfor store Fordringer, saa at den hele Strøm kan gaa i en Retning, der er tjenlig for Almenvellet, hvad man ogsaa bedst kan, naar man tager det mere i det Store og ikke begrænder sig til ubelukkende at se paa ganske enkelte lokale Anlæg. Efter den ganske mærkelige Svingning, som Jernbanespørgsmaalet under Regjeringens 2de Tid har taget hos os i Øbet af de sidste Aar, idet man fra det Forslag, som blev fremsat af Folkethingets Udvalgs Flertal i 1876, er gaaet over til det igjennem Landsthingets Betænkning i 1877 fremkomne, og som jo ogsaa blev tiltraadt af Regjeringen, saa har det noget overrasket mig, at der er blevet indbragt et Lovforslag i Thinget af det ærede Medlem for Thisted Amts 3die Valgkreds (Bagger), hvilket Forslag jo, som de Herrer ville se, er fuldkommen identisk med det i sin Tid af Folkethingets Udvalgs Flertal stillede Forslag. Det har, som sagt, overrasket mig at se dette Forslag fremkomme efter den Svingning, som er foregaaet saavel fra Landsthingets som ogsaa fra Regjeringens Side med Hensyn til de nyere Anlæg; men jeg kan ikke sige Andet, end at Overraskelsen i og for sig har været ret behagelig for mig af tre Grunde. For det Første, fordi jeg haaber derved at faae en lille Udagt over det vistnok betydelige Arbejde, som Udvalget foretog i 1876, efter at det var rekonstrueret, og efter at de Medlemmer vare traadte ud, som ikke troede at kunne føre Sagen videre. Jeg mener naturligvis ikke, at man her skulde faae Meddelelse om hele det betydelige Materiale, som er samlet efter den Tid; men det er vel til at haabe, at man kan blive gjort bekendt dermed enten fra den ærede Forslagsstillers Side eller maasse fra Udvalgets Formands Side, hvilket jo vilde være af overordentlig stor Interesse, navnlig for de Medlemmer, der ikke have haft Leilighed til at deltage i Arbejdet. For det Andet maa det jo ogsaa

være af stor Interesse at høre Folkethingets Mening med Hensyn til dette Spørgsmaal, thi dertil naaede vi jo ikke sidste Gang. De Herrer ville jo mindes, at Sagen stod saaledes, at man efter at have grublet temmelig længe frem og tilbage paa en nogenlunde mindelig og stiftelig Udvei af den Kalamitet, som man var kommen i, nemlig at skulle stemme imod et Forslag, som man egentlig havde en hel Del Sympathi med, saa nøiedes man med en noget mildere Form, idet man sendte Forslaget tilbage til Udvalget til fornyet Undersøgelse, og denne Omstændighed foranledigede, at Diskussionen her i Thinget blev meget indskrænket med Hensyn til Forslagets Realitet. For det Tredie vilde det jo ogsaa være interessant at høre Regjeringens Stilling til Forslaget, thi, saaledes som det stod i Fjor, var det jo ikke ganske bestemt, hvorvidt Regjeringen mente sig saa sikker paa, at dette nye System, som var paatænt, kunde gaa i større Udstrækning; den fornødne Undersøgelse i saa Henseende var ikke gjort i saa stor Udstrækning, som ønskelig var. Det var derfor af Interesse at faae at vide, hvorvidt Regjeringen ved de Undersøgelser, som ere bleune anstillede siden den Tid, var kommen til at stille sig fast for dette Projekt, eller om den havde fundet det rigtigt at vende tilbage til de Anlæg af prøvet Natur, som vi have havt tidligere. Svaret paa disse Spørgsmaal ligger jo i det Forslag, som er forelagt af Regjeringen, og som nu foreligger til Forhandling. En Betragtning af dette Forslag maa selvfølgelig ske fra tre forskellige Synspunkter. Det vil være nødvendigt at undersøge Forslaget en Undersøgelse, for det Første med Hensyn til dets finansielle Berettigelse, for det Andet med Hensyn til Valget af Linierne, og for det Tredie med Hensyn til Anlægssummerne. Hvad da først dets finansielle Berettigelse angaar, da vil man jo ikke kunne komme til noget rigtigt klart Resultat derom, førend man har en Opgjørelse af, hvad det hele Anlæg, der her er foreslaet, finansielt betyder. En fuldstændig Opgjørelse i saa Henseende foreligger ikke i Motiverne. Der er nemlig i Lovforslaget dels ældre og dels nyere Anlæg. For de nye Anlæg er der i Bemærkningerne opført de Summer, som de ville koste, men for de ældre Anlæg ere Summerne ikke tilspøiede, og det har kun tilnærmelsesvis været mig muligt at danne mig et Begreb om, hvorledes hele denne Sag finansielt vil stille sig. Jeg tror imidlertid, at jeg er kommen til et nogenlunde rigtigt Resultat, og det er da dette, at Udgiften for Anlægget vil være for alle disse Baner 7,292,000 Kr., at Expropriation osv. vil koste 1,687,000 Kr., hvilket tilsammentaget giver 8,979,000 Kr. Dertil kommer jo imidlertid, som de Herrer ville kunne se i Lovforslaget, Driftsmateriellet, som er beregnet til 35,000 Kr. pr. Banemil, hvilket vil udgjøre et Beløb af omtrent 1,015,000 Kr., og det samlede Beløb udgjør altsaa, hvis jeg har